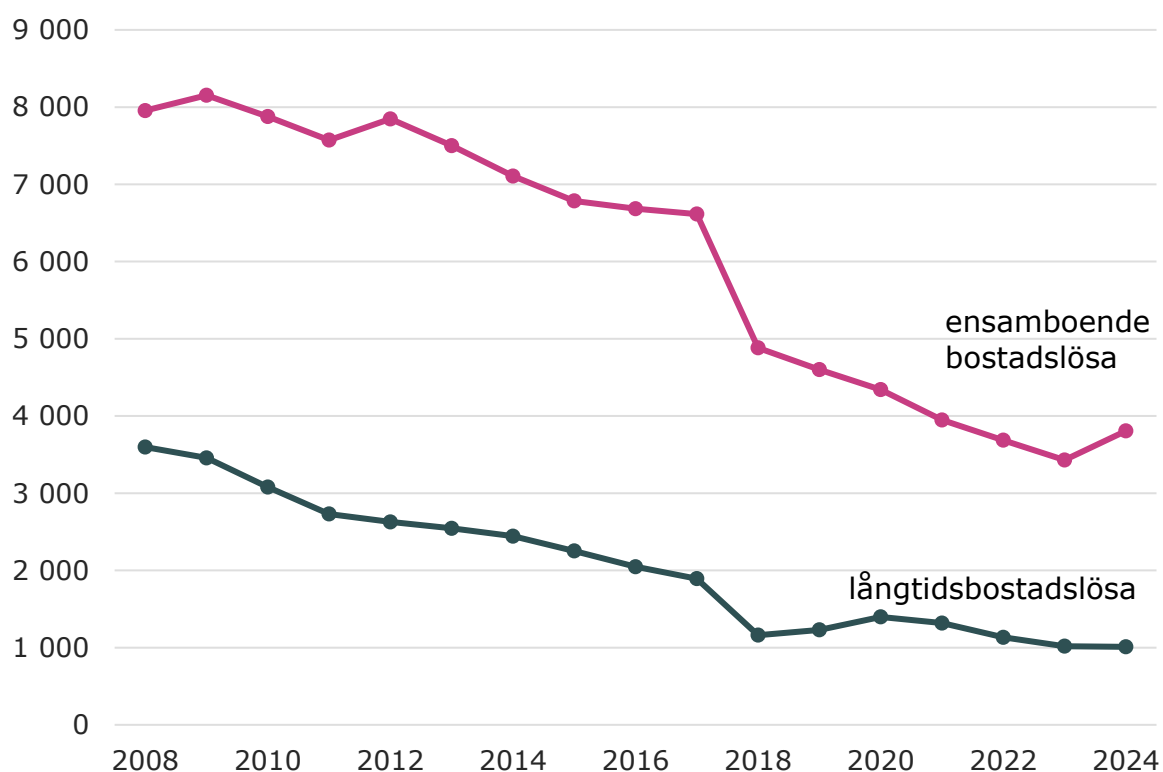

Utredning 2/2025

Bostadslösa 2024

Utvecklingen av bostadslösheten i Finland från 1986 till 2024.

Innehåll

1	Insamling av uppgifter om bostadslöshet	3
	Tolkning av resultaten	3
	Definition av bostadslöshet.....	4
2	Bostadslösheten började öka under 2024	5
	Långtidsbostadslösheten i Finland.....	6
3	Bostadslösheten har ökat i de stora städerna	8
	Bostadslöshet i förhållande till befolkningen i området.....	8
	Utvecklingen av bostadslösheten i städerna	9
	Utvecklingen av långtidsbostadslösheten i stora städer	11
	Utvecklingen av antalet bostadslösa barnfamiljer	13
4	Största delen av de bostadslösa bor tillfälligt hos bekanta eller släktingar.....	14
	Antalet personer som övernattar utomhus har ökat.....	15
5	Antalet bostadslösa invandrare minskade	18
6	Utredningens begränsningar och fördelar	19
	Uppgifter om bostadslöshet har samlats in med hjälp av enkäter sedan 1986	19
Bilaga 1.	Uppgifter om bostadslöshet per kommun	21
	Ensamboende bostadslösa i olika grupper 15.11.2024	21
	Kommuner med inga bostadslösa 15.11.2024	24
	Kommuner som inte besvarade bostadslöshetsenkäten.....	25
	Bostadslösa familjer och par 15.11.2024	26
Bilaga 2.	Bostadslöshet 1986–2023.....	27
Bilaga 3.	Definition av bostadslöshet	28
Bilaga 4.	Städernas åtgärder och bedömningar av bostadslöshetens utveckling.....	31
	Esbo	31
	Helsingfors.....	31
	Jyväskylä.....	32
	Kuopio	33
	Lahtis.....	33
	Uleåborg.....	34
	Rovaniemi.....	34
	Tammerfors	34
	Åbo 36	
	Vasa	38

Utredning 2/2025: Bostadslösa 2024

Publicerad: 26.2.2025

Dnr: ARA-08.02.00-2025-1

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
(Ara)

Mer information:

Vilja Kamppila, projektkoordinator

E-postadress i formen: fornamn.efternamn@ara.fi

1 Insamling av uppgifter om bostadslöshet

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (Ara) skickade hösten 2024 en bostadslöshetsenkät till alla 293 kommuner i Fastlandsfinland. I enkäten ombads man att berätta hur många bostadslösa det fanns i kommunen vid tvärsnittstidpunkten 15.11.2024.

Enkäten besvarades av 238 kommuner. Svarsprocenten var 81.

- Enligt svaren fanns det bostadslösa i 87 kommuner.
- 151 kommuner meddelade att de inte hade några bostadslösa.
- 55 kommuner svarade inte på enkäten.

En stor del av de kommuner som inte svarade var små kommuner där det antagligen inte finns några bostadslösa. Kommunspecifika uppgifter samt en lista över kommuner där det inte fanns några bostadslösa och kommuner som inte besvarade enkäten finns i bilaga 1.

Kommunerna samlade in uppgifter om bostadslöshet från en eller flera källor: socialservicens register, kommunens hyreshusbolags register över bostadssökande samt serviceproducenternas kundregister. En del av kommunerna använder FPA:s utkomststödsregister och/eller MDB:s befolkningsregister (BDS) för att skaffa uppgifter om bostadslöshet och kontrollera uppgifterna.

1.1 Tolkning av resultaten

De uppgifter om antalet bostadslösa som presenteras i utredningen är trots sin skenbara noggrannhet riktgivande eftersom kommunernas metoder för att skaffa information och bedömningsgrunder skiljer sig från varandra. Dessutom är de uppgifter som en och samma kommun presenterar inte nödvändigtvis lika exakta varje år.

Till exempel hade Tammerfors stad under 2024 ett ännu närmare samarbete med Birkalands välfärdsområde i beräkningen av bostadslösa, vilket i viss utsträckning kan påverka att statistiken visar fler bostadslösa än tidigare. Ökningen av bostadslösheten i Tammerfors förklaras dock inte enbart av att informationskällorna har bättre täckning.

Även gruppen respondenter kan variera från år till år, eftersom alla kommuner inte nödvändigtvis besvarar bostadslöshetsenkäten varje år. Till exempel besvarade inte Rovaniemi och Seinäjoki enkäten 2023, men uppgav i enkäten 2024 att det i deras område finns sammanlagt 130 bostadslösa. Sannolikt fanns det bostadslösa i dessa kommuner även 2023, även om antalet saknas i utredningen för 2023.

Mer information om begränsningarna i materialet och tolkningen av uppgifterna i utredningen finns i kapitel 6.

1.2 Definition av bostadslöshet

Den definition av bostadslöshet som används i Aras bostadslöshetsenkät följer ETHOS Light-klassificeringen (*European Typology on Homelessness and Housing Exclusion*) som används allmänt inom EU.

Som **bostadslösa** definieras personer som inte har en egen bostad (hyres- eller ägarbostad) och som på grund av bristen på bostad lever:

1. utomhus, i trappuppgångar eller i så kallade skyddshärbärgen
2. i härbärgen eller boendeinrättningar
3. i boendeenheter av vårdhemstyp, rehabiliteringsenheter, sjukhus eller andra anstalter
4. tillfälligt hos bekanta och släktingar.

Som **långtidsbostadslösa** betraktas personer som har varit bostadslösa i minst ett år eller upprepade gånger under de senaste tre åren. Dessutom har de antingen ett socialt eller hälsomässigt problem som försvårar boendet eller så har bostadslösheten dragit ut på tiden på grund av att boendelösningarna inte fungerar eller stödtjänster saknas. När det gäller långtidsbostadslöshet är behovet av hjälp och vård det viktiga, hur länge den har varat är en sekundär faktor.

Definitionerna av bostadslöshet beskrivs mer ingående i bilaga 3.

2 Bostadslösheten började öka under 2024

Enligt uppgifter från de kommuner som besvarade enkäten fanns det sammanlagt 3 806 ensamboende bostadslösa personer i Finland (situationen 15.11.2024). Av dessa var 1 010 långtidsbostadslösa. Det fanns 110 bostadslösa familjer. Antalet ensamboende bostadslösa var 377 färre än året innan (tabell 1).

Tabell 1.

Bostadslösheten år 2024 och förändringen jämfört med år 2023.

Form av bostadslöshet	2024	Förändring
Ensamboende bostadslösa	3806	377
Långtidsbostadslösa*	1010	-8
Bostadslösa familjer*	110	-13

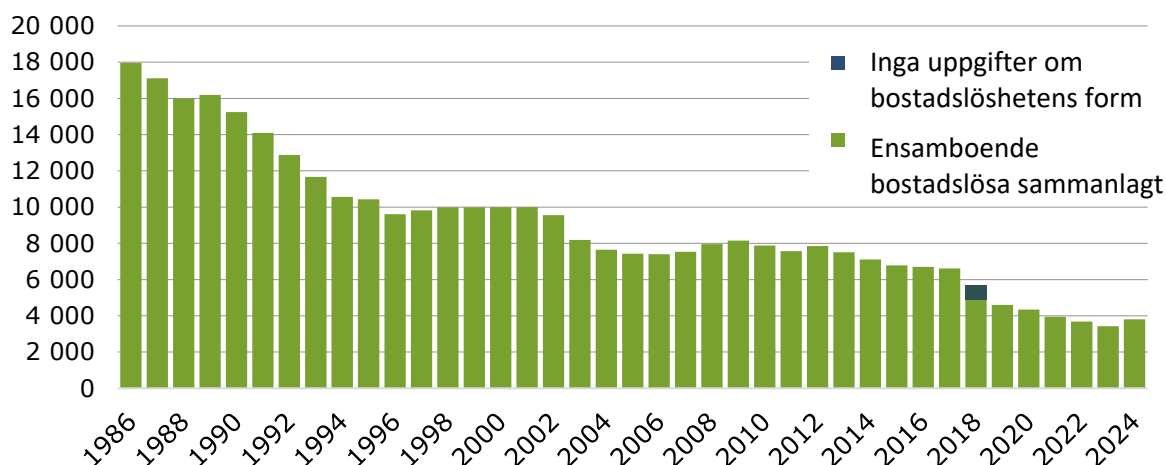
* Antalet långtidsbostadslösa ingår i antalet ensamboende bostadslösa. Till bostadslösa familjer räknas barnfamiljer och barnlösa par.

Det här är första gången sedan 2012 som antalet bostadslösa har ökat jämfört med året innan enligt uppgifterna som angetts i bostadslöshetsenkäten (figur 1).

Största delen av de kommuner där bostadslösheten hade ökat uppgav att de huvudsakliga orsakerna var bristen på små och rimligt prissatta bostäder, försämringar i FPA:s stöd samt höga boendekostnader och övriga levnadskostnader. De ökade betalningsstörningarna och hyresskulderna gör det ännu svårare att få en bostad. Även i mindre kommuner uppgavs det vara brist på bostäder till rimligt pris och många kommuner berättade att bostäder som faller inom FPA:s gränser saknas helt eller inte är tillgängliga i tillräcklig utsträckning.

I bilaga 4 sammanställs utvalda städers synpunkter på bostadslöshetssituationen samt åtgärder genom vilka kommunerna och välfärdsområdena har försökt påverka situationen.

Figur 1. Bostadslösheten i Finland 1986–2024.

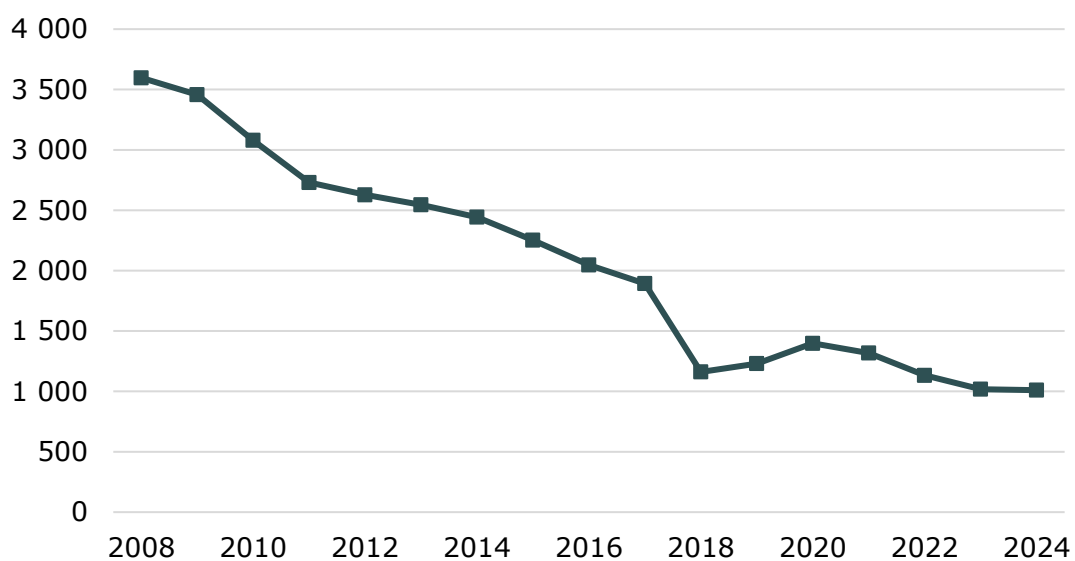

Bostadslösheten i Finland har minskat med cirka 80 % sedan 1986, då den första bostadslöshetsutredningen gjordes (figur 1). Helsingfors preciserade sitt statistikföringssätt år 2018, och därför är siffrorna inte helt jämförbara med tidigare år. Mer information om ändringen finns i kapitel 6.

Långtidsbostadslösheten i Finland

Information om långtidsbostadslöshet har samlats in från kommunerna sedan 2008. Identifiering av långtidsbostadslöshet kräver mer övervägande än identifiering av bostadslöshet. Till exempel ska de orsaker som lett till bostadslöshet och den bostadslösa boendehistoria utredas på längre sikt. Därför kan inte alla kommuner ge tillförlitliga uppskattningar av antalet långtidsbostadslösa. Det finns alltså skäl att förhålla sig särskilt reserverat till de siffror som beskriver långtidsbostadslösheten. Det verkliga antalet kan vara något större.

Figur 2. Långtidsbostadslösheten i Finland 2008–2024.

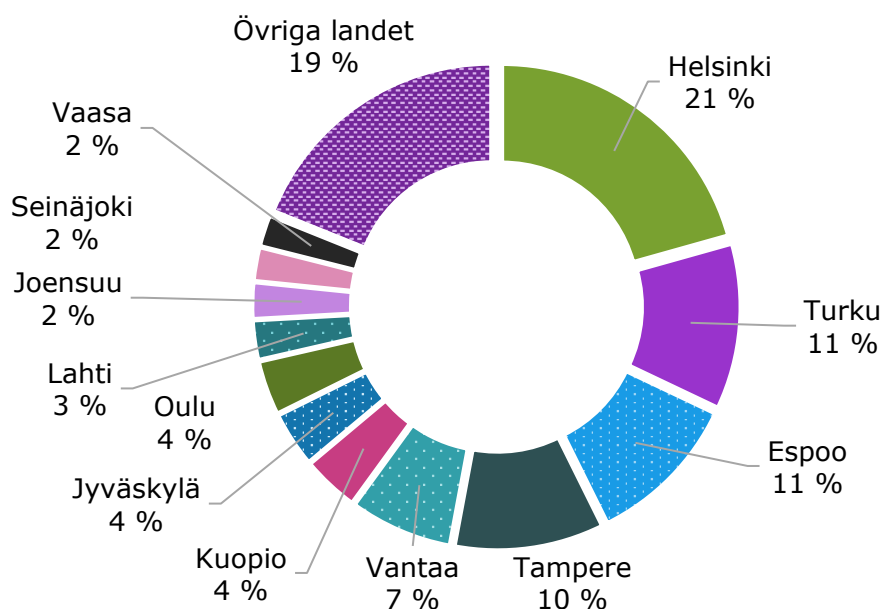

Enligt uppgifter från kommunerna har långtidsbostadslösheten minskat med cirka 70 % mellan 2008 och 2024 (figur 2). Antalet långtidsbostadslösa låg på samma nivå som året innan. Av alla ensamboende bostadslösa var andelen långtidsbostadslösa cirka 27 procent.

3 Bostadslösheten har ökat i de stora städerna

Bostadslösheten koncentreras till stora städer. En femtedel av de ensamboende bostadslösa fanns i Helsingfors. Efter Helsingfors har Åbo, Esbo och Tammerfors de största andelarna bostadslösa. Tillsammans står dessa fyra städer för över hälften av landets bostadslöshet. Antalet bostadslösa följer dock inte helt kommunernas invånarantal. Till exempel hade Joensuu, Seinäjoki och Vasa mer än dubbelt så många bostadslösa som Björneborg, som har större folkmängd (figur 3).

Figur 3. Städer med det största antalet bostadslösa 2024.

3.1 Bostadslöshet i förhållande till befolkningen i området

När antalet bostadslösa granskas i förhållande till folkmängden i området fanns det flest bostadslösa i

- Åbo (2,3 bostadslösa per 1 000 invånare)
- Vasa (1,7)
- Tammerfors (1,6).

I relationstalet ingår såväl ensamboende bostadslösa som bostadslösa familjer och par.

3.2 Utvecklingen av bostadslösheten i städerna

Flest bostadslösa fanns det i de nio största städerna och dessutom i Joensuu, Seinäjoki och Vasa. Jämfört med året innan ökade bostadslösheten i alla dessa städer utom Esbo, Vanda och Uleåborg.

Bostadslösheten ökade mest i Tammerfors, där det fanns 117 fler bostadslösa än 2023. I de övriga städerna i tabellen var ökningen mestadels i storleksklassen 20–50 bostadslösa.

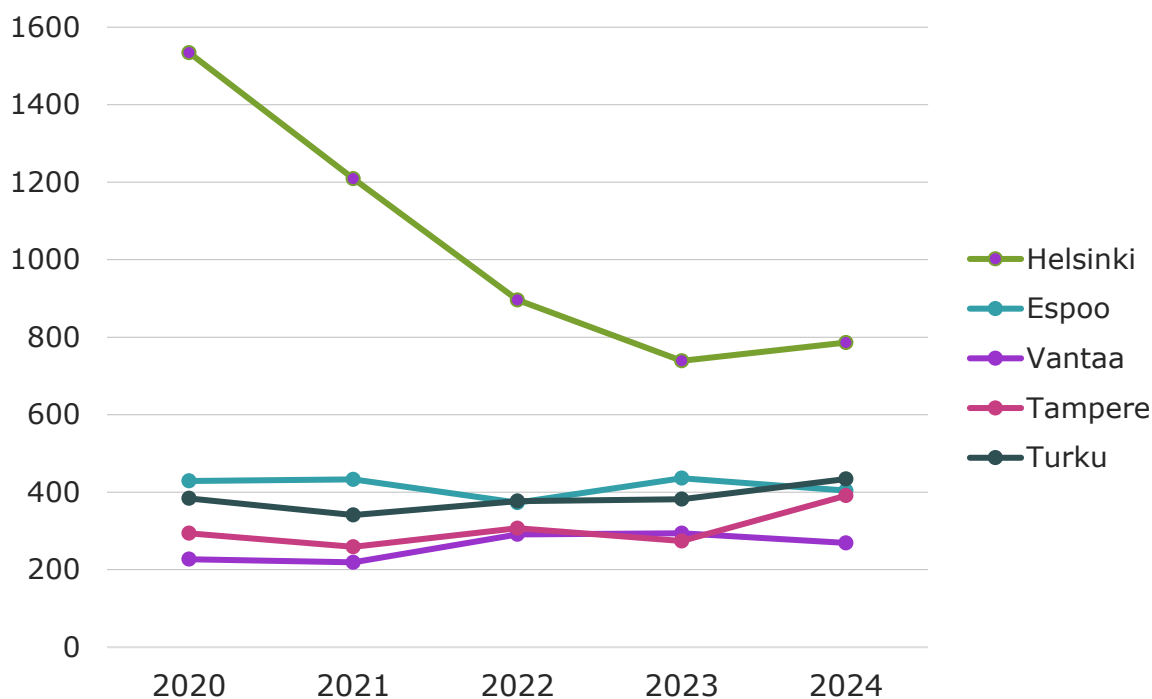
Närmare uppgifter om alla kommuner som svarat på enkäten finns i bilaga 1.

Tabell 2. Städer med flest bostadslösa 2024 och förändring jämfört med 2023.

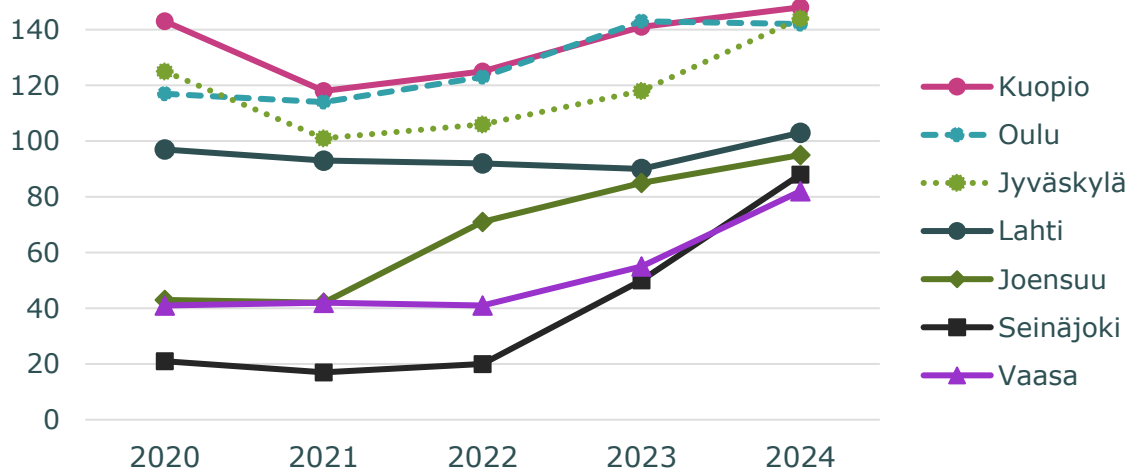
Stad	Ensamboende bostadslösa	Förändring
Helsingfors	786	47
Åbo	434	52
Esbo	404	-32
Tammerfors	391	117
Vanda	269	-25
Kuopio	148	7
Uleåborg	142	-1
Jyväskylä	144	26
Lahtis	103	13
Joensuu	95	10
Seinäjoki	88	inga uppgifter
Vasa	82	27

Tidigare var Helsingfors den enda av de stora städerna där bostadslösheten systematiskt hade minskat under de senaste åren. Nu började också bostadslösheten i Helsingfors öka något.

Figur 4. Städer med flest bostadslösa 2020–2024.

Figur 5. Utvecklingen i övriga städer med flest bostadslösa 2024.

3.3 Utvecklingen av långtidsbostadslösheten i stora städer

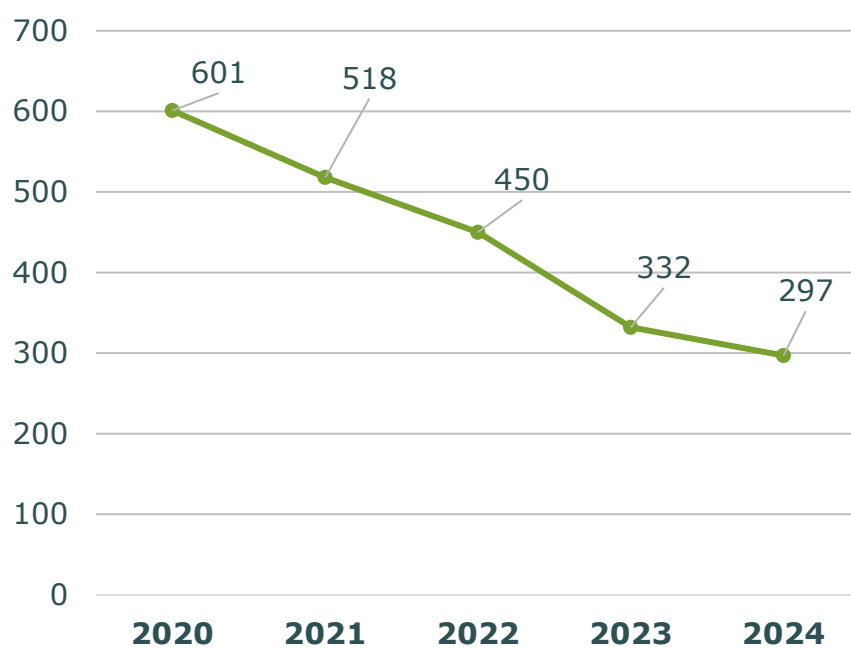
Långtidsbostadslösheten koncentreras fortfarande till de största städerna. Förändringarna i antalet långtidsbostadslösa var varierande. Den största förändringen skedde i Tammerfors, där antalet långtidsbostadslösa mer än fördubblades jämfört med året innan (tabell 3).

Tabell 3. Städer med flest långtidsbostadslösa 2024 och förändring jämfört med 2023.

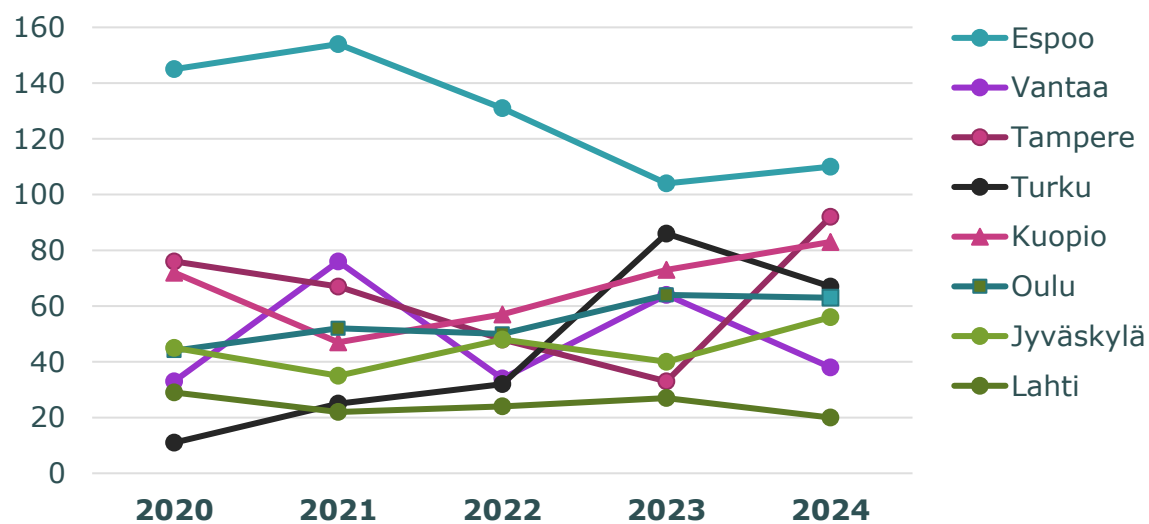
Stad	Långtidsbostadslösa	Förändring
Helsingfors	297	-35
Esbo	110	6
Tammerfors	92	59
Kuopio	83	10
Åbo	67	-19
Uleåborg	63	-1
Jyväskylä	56	16
Vanda	38	-26
Lahtis	20	-7

Av de stora städerna har långtidsbostadslösheten minskat åren 2020–2024 särskilt i Helsingfors. I de övriga städerna har utvecklingen varit varierande (figur 6 och 7).

Figur 6. Långtidsbostadslösheten i Helsingfors 2020–2024.

Figur 7. Utvecklingen i övriga städer med flest långtidsbostadslösa 2024.

3.4 Utvecklingen av antalet bostadslösa barnfamiljer

Flest bostadslösa barnfamiljer fanns i Esbo, Helsingfors och Vasa. I Vasa var antalet bostadslösa barnfamiljer till och med större än i Åbo och Tammerfors. I de nämnda städerna fanns det dock färre bostadslösa barnfamiljer än 2023, med undantag av Tammerfors (tabell 4).

Tabell 4. Städer med flest bostadslösa barnfamiljer 2024 och förändring jämfört med 2023 (inom parentes).

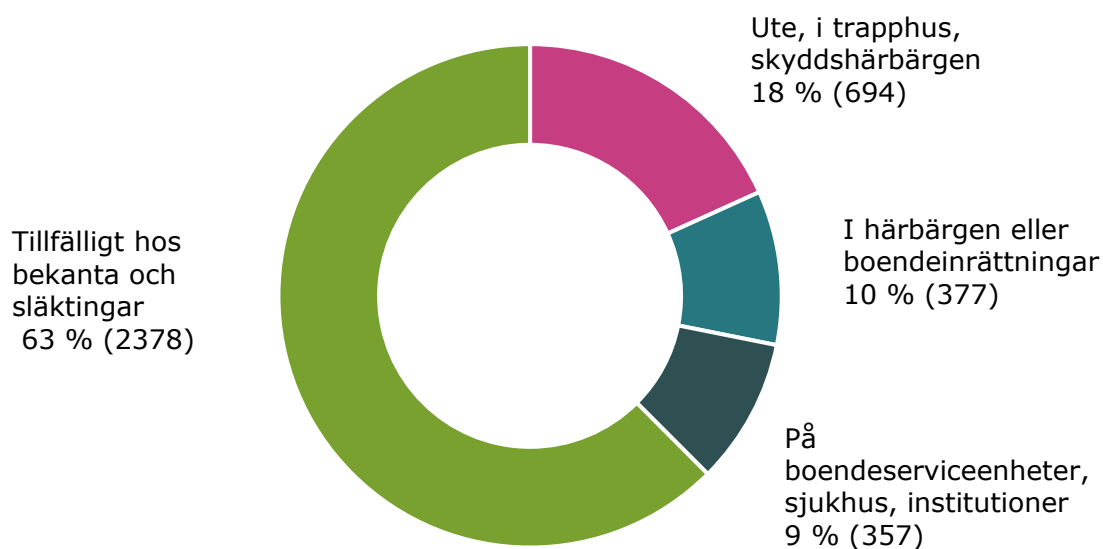
Kommun	Bostadslösa barnfamiljer	Barn i familjerna
Esbo	12 (-12)	24 (-21)
Helsingfors	10 (-22)	23 (-42)
Vasa	9 (-4)	20 (-3)
Åbo	7 (-4)	11 (-10)
Tammerfors	6 (1)	8 (4)

Inte alla kommuner, till exempel Vanda, kan lämna uppgifter om bostadslösa familjer. Därför är det svårt att bedöma hur vanligt det är med bostadslöshet i barnfamiljer på nationell nivå eller hur många barn bostadslösheten berör.

4 Största delen av de bostadslösa bor tillfälligt hos bekanta eller släktingar

Cirka två tredjedelar av de ensamboende bostadslösa, 2 378 personer, bor tillfälligt hos bekanta eller släktingar (figur 8).

Figur 8. Formerna av bostadslöshet år 2024.

Antalet personer som tillfälligt bodde hos bekanta och släktingar ökade jämfört med året innan. Dessa personer var 239 fler än år 2023. Även inkvarteringen utomhus, i trappuppgångar, i skyddshärbärgen och motsvarande ökade nästan lika mycket jämfört med året innan. Däremot minskade antalet personer som bodde i härbärgen eller boendeinrättningar samt antalet personer som bodde på anstaltsliknande enheter jämfört med året innan (tabell 5).

Alla kommuner kan inte ge uppgifter om bostadslösa i kategorierna "Härbärgen eller boendeinrättningar" och "Boendeserviceenheter, sjukhus, institutioner".

Tabell 5. Formerna av bostadslöshet år 2024 och förändringen jämfört med år 2023.

Form av bostadslöshet	Mängd	Förändring
Tillfälligt hos bekanta och släktingar	2378	239
Ute, i trapphus, skyddshärbärgen etc.	694	230
I härbärgen eller boendeinrättningar	377	-37
På boendeserviceenheter, sjukhus, institutioner	357	-55

Bland långtidsbostadslösa var inkvartering utomhus, i trapphus och i skyddshärbärgen vanligare än bland alla ensamboende bostadslösa, och inkvartering hos bekanta och släktingar sällsyntare (tabell 6).

Tabell 6. Formerna av bostadslöshet bland ensamboende bostadslösa och långtidsbostadslösa 2024.

Form av bostadslöshet	Av ensamboende bostadslösa (%)	Av långtidsbostadslösa (%)
Tillfälligt hos bekanta och släktingar	62	52
Ute, i trapphus, skyddshärbärgen etc.	18	21
I härbärgen eller boendeinrättningar	10	15
På boendeserviceenheter, sjukhus, institutioner	9	12

3.5 Antalet personer som övernattar utomhus har ökat

En oroväckande förändring är att antalet bostadslösa som bor ute, i trapphus, i skyddshärbärgen o.d. ökade i alla stora städer med undantag av Lahtis. I Helsingfors var antalet nästan 100 fler än året innan. Antalet

personer som bor ute, i trapphus och i skyddshärbärgen är anmärkningsvärt stort även i Joensuu och Rovaniemi. I tabell 7 sammanställs uppgifter om de städer där det fanns flest bostadslösa som bodde utomhus 2024.

I fråga om andra former av bostadslöshet har förändringarna varit varierande. När man tolkar dessa siffror ska man komma ihåg att det inte finns tillförlitlig information från alla kommuner om bostadslösa som vistas i härbärgen eller boendeinrättningar, på boendeserviceenheter av vårdhemstyp, på rehabiliteringsenheter, sjukhus eller andra anstalter.

Tabell 7. Städer med störst andel personer som bodde utomhus, i trapphus, i skyddshärbärgen e.d. och andra former av bostadslöshet 2024. Förändring jämfört med 2023 inom parentes.

Kommun	Ute, i trapphus, skyddshärbärgen etc.	Tillfälligt hos släktingar och bekanta	I härbärgen eller boendeinrättningar	På boendeserviceenheter, sjukhus, institutioner
Helsingfors	200 (98)	244 (42)	185 (-40)	157 (-53)
Tammerfors	75 (37)	293 (63)	5 (3)	18 (14)
Vanda	73 (27)	172 (-35)	24 (-17)	0 (0)
Uleåborg	62 (7)	80 (-8)	inga uppgifter	inga uppgifter
Joensuu	48* (46)	30 (26)	7 (inga uppgifter)	10 (13)
Esbo	44 (5)	267 (-47)	67 (15)	26 (-5)
Åbo	42 (16)	309 (34)	26 (1)	57 (1)
Jyväskylä	22 (4)	120 (28)	2 (1)	0 (-7)
Lahtis	19 (-1)	55 (4)	26 (12)	3 (-2)
Rovaniemi	18 (inga uppgifter)	16 (inga uppgifter)	2 (inga uppgifter)	6 (inga uppgifter)
Kuopio	17 (6)	131 (1)	0 (0)	0 (0)
Hela landet	694 (230)	2378 (239)	377 (-37)	357 (-55)

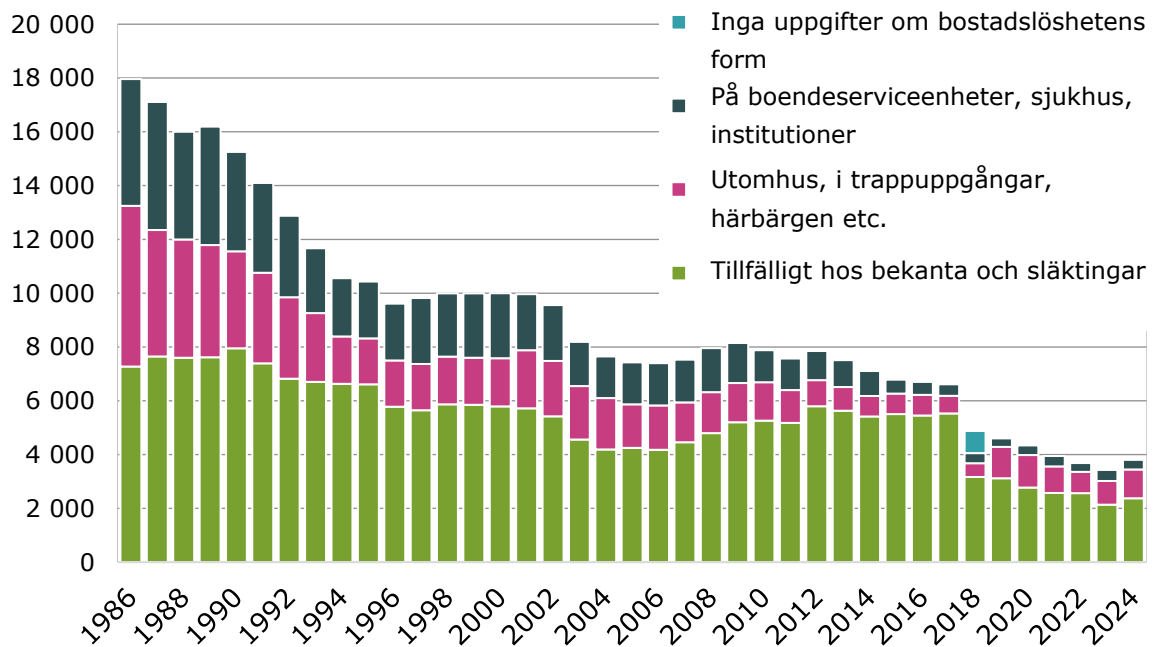
* I siffran för personer som bodde utomhus i Joensuu ingår 18 bostadslösa vars vistelseort är okänd

I figur 9 nedan har kategorierna för bostadslöshet "utomhus, i trappuppgångar, skyddshärbärgen etc." och "i härbärgen eller

boendeinrättningar” kombinerats. I många länder räknas endast bostadslösa i dessa kategorier som bostadslösa.

I Finland har de ovan nämnda kategoriernas andel av de bostadslösa minskat betydligt sedan 1986, men mellan 2023 och 2024 ökade antalet med nästan 200 personer från 878 bostadslösa till 1 071 bostadslösa. Även antalet personer som tillfälligt bodde hos bekanta eller släktingar ökade med över 200 personer jämfört med 2023, från 2 139 bostadslösa till 2 378 bostadslösa.

Figur 9. Utvecklingen av olika former av bostadslöshet 1986–2024.

5 Antalet bostadslösa invandrare minskade

Antalet bostadslösa kvinnor och bostadslösa unga under 25 år ökade jämfört med året innan. Antalet bostadslösa kvinnor ökade med 72 personer och antalet bostadslösa unga med 25. Antalet bostadslösa män var däremot över 300 fler än året innan. Kvinnornas andel av de bostadslösa var 22 procent och de ungas andel var 15 procent (tabell 8).

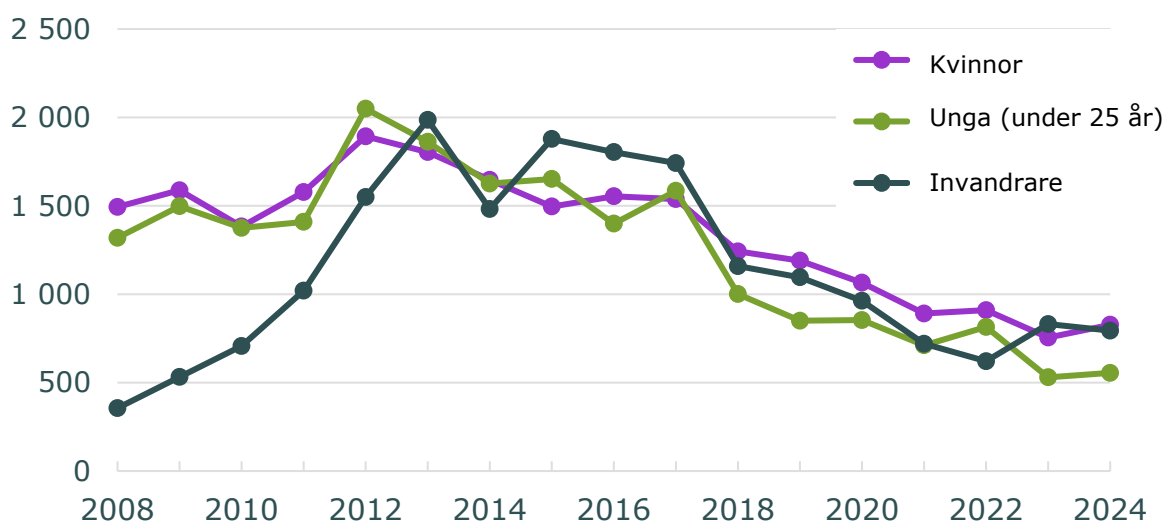
Det fanns 794 bostadslösa invandrare, vilket är 37 personer färre än år 2023. Invandrarnas andel av de bostadslösa var 21 procent.

Tabell 8. Bostadslösa kvinnor, män, unga och invandrare 2024 och förändringen jämfört med året innan.

Bostadslösa	Mängd	Förändring	Andel av alla ensamboende bostadslösa
Kvinnor	827	72	22 %
Män	2979	305	78 %
Unga (under 25 år)	555	25	15 %
Invandrare	794	-37	21 %

* Antalet unga och invandrare överlappar varandra och ingår i antalet kvinnor och män.

Figur 10. Bostadslösa kvinnor, unga och invandrare 2008–2024.

6 Utredningens begränsningar och fördelar

De insamlade uppgifterna ger en lägesbild av bostadslösheten under en dag. Således räknas till exempel en bostadslös som fått en bostad dagen innan inte med i materialet, även om hen har varit bostadslös hela det föregående året. Tvärsnittsmetoden används trots dess begränsningar även på andra håll i Europa för att följa upp bostadslösheten.

De uppgifter om antalet bostadslösa som presenteras i utredningen är riktgivande, eftersom kommunernas metoder för insamling av information och bedömningsgrunder skiljer sig från varandra. Dessutom är de uppgifter som en och samma kommun presenterar inte nödvändigtvis lika exakta varje år. Alla kommuner besvarar inte nödvändigtvis bostadslöshetsenkäten varje år, och därför kan den grupp respondenter som ligger till grund för utredningen variera från år till år.

Dessutom är det skäl att observera att Helsingfors stad ändrade statistikföringen av bostadslösheten år 2018, vilket förändrade antalet bostadslösa i Helsingfors betydligt. Eftersom antalet bostadslösa i Helsingfors utgör en stor del av de bostadslösa i hela landet, är siffrorna inte helt jämförbara med åren före 2018 även när det gäller antalet bostadslösa i hela landet.

Trots begränsningarna i materialet lönar det sig att följa upp de trender och stora förändringar som syns i bostadslösheten på lång sikt. Uppgifterna ger en god grund för uppföljning av kommunernas eget bostadslöshetsarbete samt för planering av tjänster och bostadsutbud.

Många av de kommuner som svarade på Aras bostadslöshetsenkät använder de insamlade uppgifterna till exempel för att utarbeta bostadspolitiska program, och vissa kommuner samlar in uppgifter om bostadslöshet för kommunens eget bruk på en ännu noggrannare nivå än vad Ara begär i den årliga enkäten om bostadslöshet.

6.1 Uppgifter om bostadslöshet har samlats in med hjälp av enkäter sedan 1986

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet Ara (tidigare Bostadsstyrelsen) har samlat in uppgifter om bostadslöshet från kommunerna sedan 1986. Sedan 2008 har man också samlat in information om långtidsbostadslöshet. De uppgifter som Ara publicerar har ingen ställning som Finlands officiella statistik (FOS), och det finns inga bestämmelser om insamling av uppgifter om bostadslöshet på lagstiftningsnivå. Insamlingen av uppgifter om bostadslöshet grundar sig på kommunernas frivillighet.

Finlands praxis avviker till exempel från de övriga nordiska länderna, där statistikföringen av bostadslöshet grundar sig på utnyttjande av registermaterial. Statistikcentralen utredde år 2023 möjligheten att genomföra en bostadslöshetsutredning på basis av registermaterial.

Bilaga 1.

Uppgifter om bostadslöshet per kommun

Ensamboende bostadslösa i olika grupper 15.11.2024

Kommun	Ensamboende totalt	Långtids- bostadslösa	Kvinnor	Ungdomar	Invandrare
Helsingfors	786	297	228	71	259
Åbo	434	67	100	96	137
Esbo	404	110	71	81	125
Tammerfors	391	92	86	68	69
Vanda	269	38	77	18	97
Kuopio	148	83	27	15	5
Jyväskylä	144	56	28	26	14
Uleåborg	142	63	19	29	9
Lahtis	103	20	13	13	11
Joensuu	95	9	12	14	8
Seinäjoki	88	0	0	0	0
Vasa	82	6	25	21	22
Björneborg	47	16	6	15	1
Rovaniemi	42	0	11	12	4
Hyvinge	37	1	12	6	1
Salo	37	3	1	1	0
Kotka	36	16	9	6	2
Riihimäki	34	3	10	7	1
Kyrkslätt	29	5	7	0	5
Forssa	25	9	3	2	1
Tavastehus	25	0	0	0	0
Jakobstad	21	7	3	7	5
Borgå	21	0	5	5	0
Kouvola	18	17	4	0	0
Kajana	17	10	3	2	0

Kommun	Ensamboende totalt	Långtids- bostadslösa	Kvinnor	Ungdomar	Invandrare
Kangasala	16	1	2	5	0
Kervo	15	3	6	1	3
Nyslott	15	9	0	2	0
S:t Karins	13	2	5	3	4
Raumo	13	1	0	0	0
Vichtis	13	13	1	1	0
Sastamala	12	0	0	0	0
Karleby	11	6	5	5	0
Ylivieska	11	0	0	0	0
Kides	10	1	0	0	6
Enare	9	1	3	1	0
Träskända	9	5	2	0	0
Siilinjärvi	9	0	4	6	1
Torneå	9	0	3	0	0
Tusby	9	2	2	2	0
Ylöjärvi	8	3	1	0	0
Suonenjoki	7	0	3	1	0
Jämsä	6	4	2	2	0
Limingo	6	3	1	0	0
Lovisa	6	0	0	0	0
Muhos	6	1	1	0	0
Nurmijärvi	6	0	1	0	0
Valkeakoski	6	2	0	0	0
Enontekis	5	5	1	1	0
Heinola	5	0	1	1	1
Kempele	5	0	0	0	0
Kärsämäki	5	0	1	0	0
Libelits	5	0	0	0	0
Toivakka	5	0	1	0	0
Ulvsky	5	0	2	1	0
Letala	4	1	1	0	3
Lundo	4	1	3	1	0

Kommun	Ensamboende totalt	Långtids- bostadslösa	Kvinnor	Ungdomar	Invandrare
Virmo	4	4	0	0	0
Hattula	3	0	0	2	0
Janakkala	3	0	8	2	0
Kangasniemi	3	3	0	0	0
Mäntsälä	3	0	3	1	0
Nivala	3	0	1	1	0
Birkala	3	0	0	0	0
Punkalaidun	3	0	0	0	0
Pyttis	3	0	1	0	0
Varkaus	3	0	0	0	0
Haapajärvi	2	0	0	0	0
Hangö	2	2	0	0	0
Harjavalta	2	0	0	0	0
Ikalis	2	0	0	0	0
Imatra	2	0	0	0	0
Kauhajoki	2	0	0	0	0
Grankulla	2	0	0	0	0
Lappo	2	0	1	0	0
Nurmes	2	2	0	0	0
Orimattila	2	0	0	1	0
Petäjävesi	2	2	0	0	0
Pudasjärvi	2	1	0	0	0
Halsua	1	1	0	0	0
Kurikka	1	0	0	0	0
Kuusamo	1	1	0	0	0
Ranua	1	1	0	0	0
Sievi	1	0	0	0	0
Suomussalmi	1	0	1	0	0
Tyrnävä	1	0	0	0	0
Utajärvi	1	1	0	0	0
Hela landet	3806	1010	827	555	794

Kommuner med inga bostadslösa 15.11.2024

- Alajärvi
- Alavieska
- Alavo
- Asikkala
- Askola
- Aura
- Enonkoski
- Eura
- Euraåminne
- Evijärvi
- Haapavesi
- Hailuoto
- Fredrikshamn
- Hankasalmi
- Hartola
- Hausjärvi
- Heinävesi
- Humppila
- Hyrynsalmi
- Tavastkyro
- Ijo
- Iitti
- Ilmajoki
- Ilomants
- Ingå
- Storå
- Storkyro
- Jorois
- Juga
- Juupajoki
- Juva
- Jämijärvi
- Kaavi
- Kalajoki
- Kankaanpää
- Kannus
- Karstula
- Karvia
- Kaskö
- Kauhava
- Kaustby
- Keitele
- Keminmaa
- Kihniö
- Kittilä
- Kiuruvesi
- Kivijärvi
- Kumo
- Kolari
- Konnevesi
- Kontiolax
- Korsnäs
- Koskis
- Kronoby
- Kuortane
- Kyyjärvi
- Kärkölä
- Laihela
- Lappträsk
- Lapinlax
- Lappajärvi
- Villmanstrand
- Laukas
- Lemi
- Lembois
- Leppävirta
- Lestijärvi
- Loimaa
- Lumijoki
- Larsmo
- Malax
- S:t Mårtens
- Masku
- Sastmola
- Miehikkälä
- Multia
- Korsholm
- Mänttä-
Vilppula
- Mäntyharju
- Nådendal
- Nokia
- Nousis
- Närpes
- Oripää
- Orivesi
- Outokumpu
- Padasjoki
- Pemar
- Paldamo
- Parikkala
- Parkano
- Pedersöre
kommun
- Pelkosenniemi
- Pello
- Perho
- Pertunmaa
- Pieksämäki
- Pielavesi
- Pihtipudas
- Polvijärvi
- Päämark
- Posio
- Puolango
- Puumala
- Pyhäjoki
- Pälkäne
- Pöytis
- Raseborg
- Rantasalmi
- Rautalampi
- Rautavaara
- Rautjärvi
- Reisjärvi
- Ristijärvi
- Ruokolax
- Ruovesi
- Rusko
- Rääkkylä
- Saarijärvi
- Salla
- Sagu
- Savukoski
- Siikais
- Siikajoki
- Siikalatva
- Simo
- Sodankylä
- Soini
- Somero
- Sonkajärvi
- Sotkamo
- Sulkava
- Säkylä
- Taipalsaari
- Taivalkoski
- Tervo
- Tervola
- Östermark
- Tohmajärvi

- Toholampi
- Urjala
- Utsjoki
- Nykarleby
- Vetil
- Vieremä
- Viitasaari
- Vindala
- Vederlax
- Virdois
- Övertorneå
- Etseri

Kommuner som inte besvarade bostadslöshetsenkäten

- Ackas
- Hirvensalmi
- Hollola
- Vittis
- Idensalmi
- Jockis
- Jomala
- Joutsa
- Kannonkoski
- Bötom
- Högfors
- Kemi
- Kemijärvi
- Kimitoön
- Keuru
- Kinnula
- Kristinestad
- Kuhmo
- Kuhmois
- Gustavs
- Lieksa
- Lojo
- Loppis
- Luhanka
- Luumäki
- Merijärvi
- S:t Michel
- Muonio
- Muurame
- Mörskom
- Nakkila
- Oulais
- Pargas
- Borgnäs
- Pukkila
- Pyhäjärvi
- Pyhäntä
- Pyhärinta
- Brahestad
- Reso
- Savitaipale
- Sibbo
- Sjundeå
- Sysmä
- Tövsala
- Tammela
- Tuusniemi
- Uurainen
- Nystad
- Vaala
- Vemo
- Vesanto
- Vesilax
- Vörå
- Ypäjä
- Äänekoski

Bostadslösa familjer och par 15.11.2024

Kommun	Familjer	Barn i familjerna	Par	Familjer och par tot. (antal)
Esbo	12	24	3	15
Helsingfors	10	23	0	10
Vasa	9	20	4	13
Åbo	7	11	9	16
Tammerfors	6	8	2	8
Joensuu	5	6	2	7
Hyvinge	3	3	2	5
Kervo	2	2	0	2
Kuopio	1	1	2	3
Uleåborg	1	2	0	1
Seinäjäki	1	inga uppgifter	1	2
Salo	1	inga uppgifter	2	3
Kotka	1	2	0	1
Riihimäki	1	2	0	1
Jakobstad	1	2	1	2
Kouvola	1	1	0	1
Träskända	1	1	0	1
Nurmijärvi	1	1	0	1
Valkeakoski	1	1	0	1
Toivakka	1	1	0	1
Letala	1	1	0	1
Lundo	1	1	0	1
Hattula	1	1	0	1
Hela landet	75	116	35	110

Bilaga 2. Bostadslöshet 1986–2023

År	Utomhus, i tillfälligt skydd, härbärgen etc.	I anstaltsliknande enheter	Tillfälligt hos bekanta och släktingar	Ensamboende bostadslösa sammanlagt	Bostadslösa familjer
1986	5 970	4 712	7 276	17 958	1 876
1987	4 700	4 760	7 650	17 110	1 370
1988	4 400	4 000	7 600	16 000	1 200
1989	4 170	4 400	7 620	16 190	870
1990	3 610	3 690	7 950	15 250	800
1991	3 370	3 340	7 390	14 100	700
1992	3 030	3 030	6 820	12 880	570
1993	2 560	2 410	6 700	11 670	250
1994	1 760	2 170	6 630	10 560	380
1995	1 710	2 110	6 610	10 430	560
1996	1 720	2 110	5 780	9 610	360
1997	1 720	2 450	5 650	9 820	600
1998	1 770	2 350	5 870	9 990	820
1999	1 750	2 390	5 850	9 990	780
2000	1 790	2 420	5 790	10 000	780
2001	2 160	2 080	5 720	10 000	780
2002	2 060	2 080	5 420	9 560	770
2003	1 990	1 640	4 560	8 190	420
2004	1 910	1 550	4 190	7 650	360
2005	1 620	1 560	4 250	7 430	360
2006	1 650	1 570	4 180	7 400	300
2007	1 480	1 590	4 460	7 530	300
2008	1 520	1 640	4 800	7 960	300
2009	1 460	1 490	5 200	8 150	320
2010	1 430	1 190	5 260	7 880	350
2011	1 221	1 171	5 180	7 572	420
2012	965	1 087	5 800	7 852	446
2013	880	1 000	5 630	7 510	420
2014	764	929	5 414	7 107	427
2015	766	516	5 503	6 785	424
2016	765	480	5 455	6 700	325
2017	659	428	5 528	6 615	214
2018*	512	378	3 165	4 882	264
2019	1 168	312	3 120	4 600	264
2020	1 210	358	2 773	4 341	201
2021	989	386	2573	3948	165
2022	794	328	2564	3686	155
2023	878	412	2139	3429	123
2024	1071	357	2378	3806	110

*) Inga uppgifter om bostadslöshetens form: 822. Helsingfors stad preciserade 2018 sitt sätt att statistikföra bostadslösheten, vilket minskade bostadslösheten i Helsingfors. På grund av ändringen är en jämförelse med tidigare år inte ändamålsenlig.

Bilaga 3. Definition av bostadslöshet

Definition av bostadslös

Som bostadslösa definieras personer som inte har en egen bostad (hyres- eller ägarbostad) och som lever:

- ute, i trapphus, på s.k. skyddshärbärgen,
- i härbärgen eller boendeinrättningar,
- i boendeenheter av vårdhemstyp, rehabiliteringsenheter, sjukhus eller andra anstalter eller
- tillfälligt hos bekanta och släktingar på grund av avsaknad av egen bostad.

Definition av långtidsbostadslös

Med långtidsbostadslös avses en bostadslös person som har ett socialt problem eller hälsoproblem som avsevärt försvårar boendet, såsom skuldproblem, missbruksproblem eller psykiska problem, och vars bostadslöshet har dragit ut eller hotar dra ut på tiden på grund av att vanliga bostadslösningar och lämpliga stödtjänster saknas. Bostadslösheten är långvarig då den har varat minst ett år eller då personen upprepade gånger har varit bostadslös under de tre senaste åren.

När det gäller långtidsbostadslöshet är behovet av hjälp och vård det viktiga, hur länge den har varat är en sekundär faktor.

Kategorin:

Ute, i trapphus, i s.k. skyddshärbärgen etc.

Till kategorin räknas personer utan stadigvarande bostad som vistas i tillfälligt skydd och rör sig från plats till plats.

Kategorin:**På härbärgen eller boendeinrättningar**

Till kategorin räknas personer som är inkvarterade i boenden som t.ex. härbärgen eller personer som mot en daglig betalningsförbindelse, oftast från socialväsendet, bor på t.ex. ett resandehem.

Kategorin:**Boendeenheter av vårdhemstyp, rehabiliteringsenheter, sjukhus eller andra anstalter**

Till kategorin räknas personer som bor till exempel i ett serviceboende för drogmissbrukare, på olika vårdinrättningar, skyddshärbärgen osv. Separata bostäder som hör till boendeservicen räknas inte med här. Personer som bor tillfälligt i sådana bostäder betraktas inte som bostadslösa.

Som bostadslösa betraktas inte personer som bor i serviceenheter som vårdhem och som

- bor där permanent på grund av vård och som inte söker andra boendelösningar
- har ingått ett hyresavtal med vårdhemmet i fråga och med en annan boendeenhet av anstaltstyp. Däremot betraktas en person som bostadslös som bor vid en boendeenhet av vårdhemstyp och som har ansökt om en hyresbostad.

Kategorin:**Tillfälligt hos bekanta och släktingar**

Till kategorin räknas personer som enligt kommunens uppgifter eller uppskattning bor tillfälligt hos släktingar eller bekanta eller flyttar från den ena till den andra och inte har en stadigvarande bostad. Till denna grupp räknas inte unga som bor hos sina föräldrar.

- Det kan antas att största delen av personer i kategorin som **tillfälligt bor hos släktingar och bekanta** är sådana vars boende kan ordnas inom ramen för den allmänna bostadsfördelningen ur det normala hyresbostadsbeståndet.

- Personer i kategorin som **tillfälligt bor hos släktingar och bekanta** bör i första hand betraktas som långtidsbostadslösa enligt klientskap inom socialväsendet, varvid man på basis av servicebehovet kan dra slutsatser om kriterierna för långtidsbostadslöshet uppfylls.
- Kategoriseringen kan också basera sig på andra "starka bevis" på långtidsbostadslöshet, t.ex. kännedom om personens tidigare boende/bostadslöshet.
- Tjänsteleverantörernas klientregister kan också innehålla uppgifter om sådana långtidsbostadslösa som får pension och därför inte är klienter inom stadens socialväsande. De kan även vara unga eller personer med missbruksproblem eller psykiska problem.

Vad gäller strukturen för enskilda (ensamboende) bostadslösa efterfrågas andelen **kvinnor, unga (under 25 år) och personer med invandrarbakgrund**. Med invandrarbakgrund avses alla ensamboende bostadslösa som inte är finska medborgare eller vars modersmål är något annat än finska eller svenska. Invandrarstatus kan kontrolleras i befolkningsregistret på basis av modersmål och födelseort.

Kategorin:

Familjer eller par som i brist på bostad bor åtskilda eller tillfälligt inkvarterade

Till kategorin räknas en familj eller ett par som på grund av brist på gemensam bostad är särboende eller bor i en tillfällig inkvartering som ett resandehem, på hotell eller hos släktingar eller bekanta. Som bostadslösa familjer betraktas också familjer som bor på mödra- och skyddshem samt i krisbostäder. Här efterfrågas också antalet barn som hör till familjen. Dessutom efterfrågas andelen familjer med invandrarbakgrund av de bostadslösa familjerna.

Bilaga 4.

Städernas åtgärder och bedömningar av bostadslöshetens utveckling

Kommunerna tillfrågades om de åtgärder de vidtagit inom bostadslöshetsarbetet samt om bedömningar av orsakerna till att bostadslösheten minskat eller ökat. Nedan finns de viktigaste svaren i form av direkta citat från Esbo, Helsingfors, Jyväskylä, Kuopio, Lahtis, Uleåborg, Tammerfors, Åbo och Vasa.

Esbo

”I Esbo har bostadslösheten minskat. Alla bostadslöshets faktiska form av bostadslöshet/situation är dock inte helt klar. I Esbo finns det gott om hyresbostäder. Boenderådgivningen som inleddes i Esbo hösten 2023 har hjälpt i synnerhet bostadssökande med invandrabakgrund.

Cirka 300 nya hyresbostäder har färdigställts för Esbo Bostäder. I välfärdsområdet ordnas boendeservice, såsom stödboende för bostadslösa ensamboende personer och familjer i behov av stöd samt stödtjänster i hemmet för personer som hotas av bostadslöshet eller andra utmaningar med tanke på ett lyckat boende. Bostadslöshet förebyggs bland annat med hjälp av socialarbete och social handledning.”

Helsingfors

”Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektors modell för tillfälligt boende för barnfamiljer har effektiviserats. I beräkningen ingår barnfamiljer som är brådskande inkvarterade enligt 21 § 1 mom. i socialvårdslagen. Social-, hälsovårds- och räddningssektorn inkvarterar bostadslösa barnfamiljer enligt principen för dygnsprissättning samt kortvarigt med hyresavtal beroende på situationen och behovet. Klienterna får socialarbete och social handledning direkt i hemmet under det tillfälliga boendet. Denna modell effektiviserar barnfamiljernas tillgång till ett hyresavtal som gäller tills vidare efter tillfälligt boende. Modeller för fortsatt boende har utvecklats.

I Helsingfors har sammanlagt 1 366 ensamboende fått bostad via Helsingfors kommun (981) och stöd för boende via social-, hälsovårds- och räddningssektorn i Helsingfors (385) under perioden 1.1-31.10.2024. Siffran för Helsingfors kommun större än i fjol, eftersom kriterierna för val av hyresgäster har ändrats. Helsingfors kommun har under denna period ordnat bostäder för 251 familjer och social-, hälsovårds- och räddningssektorn för 59 barnfamiljer.

I Helsingfors har det funnits tillgång till omfattande boenderådgivningstjänster i anslutning till förebyggandet av vräkningar och tillhandahållandet av bostäder för bostadslösa. Antalet klientkontakter har varit betydligt fler fram till 2024 Q3 (17 637) jämfört med 2023 Q3 (9 814). Verkstäderna för bostadssökande har haft 277 klienter. Inom boenderådgivningen har man också utvecklat en tjänst i anslutning till bostadssökning för bostadslösa klienter, där man har kunnat hjälpa bostadslösa som inte har andra behov av särskilt stöd eller som inte omfattas av vuxensocialarbetets tjänster. Via tjänsten har bostadslösa fått 88 bostäder och detta minskar också antalet bostadslösa i Helsingfors. I situationer med hot om bostadslöshet har 267 bostäder tillhandahållits för klienter. Bostadslöshet har också förebyggts med hjälp av en boenderådgivningstjänst inom stadsmiljösektorn. Dessutom har man tillsammans med Heka utvecklat samarbetsprocesser i anslutning till vräknings- och indrivningsprocesserna.”

Jyväskylä

"Ökningen av bostadslösheten har varit cirka 18 procent. Orsaken kan antas vara nedskärningarna i socialskyddet under den senaste tiden, den ökade arbetslösheten och den snabba ökningen av levnadskostnaderna. Även antalet vräkningar har enligt utsökningsverket ökat med cirka 20 procent i Jyväskylä jämfört med i fjol, vilket verkar återspeglas direkt även i ökningen av bostadslösheten.

De ökade utmaningarna inom boendet och ekonomin syns också som en ökning i klientrelationerna inom boenderådgivningen, vilka har ökat med cirka en tredjedel jämfört med året innan. Man har märkt att situationen har förändrats mycket snabbt för invånarna, vilket syns i servicebehovet och inriktningen av service i rätt tid. Boenderådgivningen når många av sina klienter först när boendet har äventyrats allvarligt och

boenderådgivningens serviceutbud inte längre är till någon hjälp i klientens situation. Då hänvisas klienterna till andra tjänster, det vill säga socialservice som ordnas av välfärdsområdet. Målet är att utveckla verksamheten så att servicen sätts in i rätt tid när boendet äventyras till exempel på grund av en hyresskuld. Då klienternas situationer och utmaningar är mångfacetterade, behöver klienten ofta tillfälligt en intensivare service som genomförs parallellt medan situationen utreds. För närvarande har boenderådgivningens resurser i regel dimensionerats för rådgivningstjänster av engångskaraktär och en långvarigare service är i princip inte möjlig med de nuvarande resurserna.”

”Jyväskylä stad har utvecklat boenderådgivningens tjänster via flera kanaler. Jyväskylä deltar i det riksomfattande programarbetet för att eliminera långtidsbostadslöshet som inleddes i början av 2024. Under hösten 2024 har man samlat ett nätverk för att förhindra vräkningar. Som åtgärd i nätverket inleds pilotprojekt för att förebygga vräkningar under 2025.”

Kuopio

”Det finns för få lediga hyresbostäder till rimligt pris i förhållande till efterfrågan och de räcker inte till för alla. Efterfrågan på små bostäder till rimligt pris har ökat som en följd av stödnedskärningarna. Nivån på FPA:s hyresnormer är för låg och situationen påverkas av att det individuella övervägandet har fallit bort.

Kuopio stad ordnar boenderådgivning i Kuopio. Staden främjar produktion av bostäder till rimligt pris och för varje nytt hyreshus som omfattas av statligt stöd förutsätts också små bostäder (hyresnivå som sträcker sig till gränserna för utkomststödet).”

Lahtis

”Långtidsbostadslösheten ser ganska stabil ut i detta urval, men en ökning har syns bland andra klientgrupper under de senaste åren. Det verkar som om nedskärningarna i socialskyddet och den allmänna prishöjningen syns i olika grupper av klienter som bor på serviceboenden och tillfälligt hos släktingar och bekanta.

Lahtis stads boenderådgivning har fortsatt sin effektiva verksamhet. Vräkningarna i Lahtis har minskat åtminstone på basis av det första 8 månader långa urvalet, även om nedskärningarna i bostadsbidragen och utkomststöden inte nödvändigtvis ännu syns i vräkningsstatistiken och man befärar att antalet vräkningar kommer att öka. Samarbetet med det lokala hyreshusbolaget har fördjupats.”

Uleåborg

”Ingen väsentlig förändring har skett i bostadslöshetssituationen. Nya bostadslösa upptäcks i takt med att befintliga bostadslösa får en bostad. Man har satsat på förebyggande arbete, men även om delsegrar har uppnåtts (såsom minskad vräkning) upplevs uppgiften i den nuvarande samhällssituationen som allt mer utmanande.

Genom en långsiktig markpolitik skapas förutsättningar för en framgångsrik tomt- och bostadspolitik, bland annat för att förebygga bostadslöshet samt för en skälig pris- och hyresnivå för bostäder. Med ett tillräckligt tomtutbud möjliggörs nödvändig produktion av ARA-bostäder till rimligt pris för alla invånare i Uleåborg. Man satsar på att förebygga bostadslöshet bland annat genom boenderådgivning och verksamhet vid enheten för uthyrning av bostäder i andra hand.

Rovaniemi

”I Rovaniemi har antalet bostadslösa varje år varierat kraftigt och man kan inte tillförlitligt konstatera att bostadslösheten har ökat eller minskat. Som orsaker till bostadslösheten nämnde flera aktörer som möter bostadslösa dock t.ex. den höga hyresnivån, den konkurrensutsatta hyresmarknaden bland annat på grund av fenomen som turismnäringen medför (kort uthyrning och antalet säsongsarbetare som behöver bostad) samt att människors betalningsförmåga försämrats. De som har betalningsstörningar har svårt att få bostäder och dessutom har hyreshöjningar kunnat höja hyresbeloppet över det skäliga pris som FPA har fastställt.”

Tammerfors

"Den ökade bostadslösheten förklaras delvis av att informationskällornas täckning har blivit bättre, men det ökade antalet informationskällor förklarar inte ensamt ökningen av bostadslösheten. Inskränkningarna av de sociala förmånerna har ytterligare försvårat situationen för personer som lever i redan sårbara sociala, ekonomiska och hälsomässiga omständigheter, vilket också har återspeglats i utvecklingen av bostadslösheten. Begränsningarna av prövningsrätten gällande utkomststöd har haft proportionellt störst betydelse och har enligt beräkningen av bostadslösa lett direkt till bostadslöshet för vissa klienter.

Antalet personer som löper risk för fattigdom har ökat, vilket för sin del innebär att allt fler bostadssökande söker en så förmånlig hyresbostad som möjligt. Tillgången till hyresbostäder inom utkomststöds gränser för boendekostnader är som helhet svag.

Efterfrågan på tjänster inom välfärdsområdets socialservice och psykiatriska tjänster har ökat. Enligt vattenanalyser har användningen av rusmedel ökat i Tammerfors, och dessutom har hänvisningarna till substitutionsbehandling och öppen missbrukarvård ökat. Tillgången till psykiatriska tjänster i Tammerfors är mycket svag även nationellt sett, och dessutom får invånarna i Tammerfors inte alltid socialservice helt i rätt tid med tanke på deras behov. Utifrån en granskning som gjordes i samband med beräkningen av bostadslösa kunde man observera att människor som levde i särskilt krävande förhållanden hade svårt att få de social- och hälsovårdstjänster de behövde.

Tammerfors har under 2024 stärkt tillgången till boenderådgivning genom att utöka boenderådgivningens resurser från två anställda till fyra anställda. Dessutom har Tammerfors skaffat boenderådgivningstjänster från organisationer till sådana personer för vilka det officiella servicesystemet inte verkar vara tillgängligt.

Tammerfors stad har överlåtit sammanlagt tre tomter och som tomtöverlåtelsevillkor fastställt att enskilda bostäder vid objektet ska anvisas för bostadslösa i Tammerfors. I samband med färdigställandet av de två senaste objekten har man utarbetat en samarbetsprocess för bostäder till bostadslösa mellan kommunens boenderådgivning, välfärdsområdets socialservice samt hyresvärdarna (Y-säätiö och Tampereen vuokralosäätiö).

Tammerfors har intensifierat sitt samarbete med både hyresbostadsaktörer som hör till stadskoncernen och andra hyresbostadsaktörer i och med partnerskapsmodellen. Med hjälp av modellen säkerställer man bland annat att detaljplaneändringarna för kompletterande boende framskrider i de områden som förvaltas av hyresbostadssamfund som hör till stadskoncernen samt följer upp bostadsproduktionen i dessa samfund. Som en del av partnerskapsmodellen har staden tillsammans med Birkalands välfärdsområde samt hyresbostadsaktörer, serviceproducenter och organisationer utvecklat en modell för trygghet av boende. Även om de statliga parterna inte ville ha med målen för produktion av bostäder till rimligt pris i MBT-avtalet, höll kommunerna i Tammerfors stadsregion produktionsmålen för bostäder till rimligt pris i enlighet med strukturplanen för stadsregionen i kraft som ett ömsesidigt avtal och produktionen i kommunernas områden följs upp.

Birkalands välfärdsområde har förstärkt resurserna till sin boenderådgivning och etablerat boenderådgivningens arbetsform som en del av tjänsterna enligt socialvårdslagen. Dessutom har Pirha färdigställt en plan för servicenätet för rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården och bostadslösa. I planen fastställs mål och åtgärder för att uppnå målen fram till 2035. Dessutom har välfärdsområdet under 2024 planerat att öka boendejourkapaciteten och antalet boendeserviceenheter riktade till bostadslösa, men detta genomförs först nästa år. Boendejour- och stödboendeenheten i Hervanta har också utvecklats operativt till en bostad först-enhet.

Birkalands välfärdsområde och Tammerfors stad har skapat en tomtöverlåtelsemodell enligt vilken staden överlåter tomter för välfärdsområdets tjänster. Arbetsgruppen för kontaktytor mellan Birkalands servicenätverk, markanvändning och planläggning inledde sitt arbete i augusti 2024. Med hjälp av arbetsgruppen säkerställs att kommunerna genom sina detaljplaner säkerställer att kommunerna överlåter tomter bland annat för boende för grupper med särskilda behov.”

Åbo

"Den rådande uppfattningen är att det inte har skett några stora förändringar i antalet bostadslösa. I Åbo finns socialservicen för bostadslösa fortsättningsvis inom mentalvårds- och missbrukartjänsternas socialarbete. Man samarbetar fortfarande med hyresvärdarna, men bristen på bostäder till rimligt pris syns i socialservicen. Det tar längre att få en bostad än tidigare år. Avslutandet av SHM:s bostadslöshetsprojekt för att minska bostadslösheten samt bland annat nedskärningarna i socialservicen visar sig som att allt fler klienter inom basservicen blir bostadslösa och klienternas boende inte har kunnat tryggas.

Den allmänna ökningen av levnadskostnaderna och bl.a. nedskärningarna i bostadsbidraget skapar för närvarande en ny typ av utmaning i fråga om kommuninvånarnas boendeförhållanden och har ökat risken för bostadslöshet även i nya klientgrupper. Skärpningen av taket för FPA:s godtagbara boendeutgifter tvingar människor att flytta till billigare bostäder, men samtidigt finns det knappt några bostäder i kommunen som uppfyller hyreskriterierna."

"I projektansökan för Åbo stadsforskningsprogram beviljades i fjol finansiering för forskningen "Bostadslöshetens vägar i Åboregionen - från omvälvningar till social, hälsomässig, ekonomisk och teknologisk hållbarhet" 2024–2025. Forskningsprojektet i fråga granskar förebyggandet av bostadslöshet, bostadslöshetens följder och hur man kan påverka bostadslöshet ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Ämnet är särskilt aktuellt då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överfördes från kommunerna till välfärdsområdena i början av 2023. Kommunerna ansvarar dock fortfarande för förebyggande tjänster, såsom boenderådgivning, och för strukturella bostadspolitiska åtgärder, av vilka utbudet av hyresbostäder till rimligt pris är mycket väsentligt för att påverka bostadslösheten. Det är viktigt att upprätthålla och bygga upp kontakten mellan olika aktörer i den pågående omvälvningen.

I Åbo tillsätts för närvarande på initiativ av borgmästare Arve och biträdande borgmästare Muukkonen en lokal tvärsektoriell arbetsgrupp med flera aktörer för att förebygga och minska bostadslösheten. Arbetsgruppens verksamhet inleds nu i december.

Åbo stadsstyrelse beslöt i juni att bygga upp en verksamhetsmodell för att minska segregationen och dess konsekvenser. Ett av de fem

perspektiv ur vilka segregationen granskas är en möjligheternas bostadspolitik på stadsnivå, som servicehelheten för stadsmiljön ansvarar för. Bostadslöshet är ett tema i bostadspolitikerna som helhet.

Åbo stads mål är att erbjuda boenderådgivning till alla boendegrupper oberoende av boendeform eller bostadens besittningsgrund. Boenderådgivningen skaffas som köptjänst och serviceproducenten är Sosiaalipalvelusäätö Ote sr. Ote-stiftelsens fem boenderådgivare är ett betydande tillägg i utbudet av boenderådgivningstjänster och tjänsteleverantören har också förbundit sig att utveckla tjänsten. Boenderådgivningen är en avgiftsfri tjänst som är tillgänglig för alla Åbobor. I Åbo tillhandahåller också bl.a. TVT Asunnot Oy och Studentbystiftelsen i Åbo (TYS) boenderådgivning för sina egna hyresgäster. Boenderådgivarna ger betydelsefull praktisk information om orsakerna till bostadslösheten och ingriper i dem på ovan beskrivna sätt."

Vasa

"Antalet bostadslösa har ökat med 45 procent under det gångna året och är cirka 80 procent högre än genomsnittet 2019–2022. Utvecklingen är mycket oroväckande.

Många faktorer ligger bakom ökningen av bostadslösheten. Av dessa kan i synnerhet nämnas att boendet och livet blir dyrare, att hyrorna har höjts och att bostadsbidraget samtidigt har sänkts samt att boendeutgifterna för utkomststöd har skärpts. Ett särdrag för Vasa är den exceptionellt kraftiga invandringen under de senaste åren och det ökade antalet studerande, vilket har lett till en betydande brist på små hyresbostäder och hyresbostäder till rimligt pris. Trots bristen på hyresbostäder pågår inga fritt finansierade höghusprojekt i staden. Vanlig produktion av ARA-hyresbostäder pågår inte heller. Det byggs cirka 100 nya studentbostäder. Antalet är dock otillräckligt i förhållande till efterfrågan.

Ett nytt fenomen är bostadslöshet bland studerande. I Vasa finns det uppskattningsvis ett underskott på cirka 400–500 studentbostäder och man kan förutse att situationen kommer att bli ännu sämre nästa höst.

Av de medelstora städerna har Vasa den största invandrarbefolkningen. Invandrarnas andel av de ensamboende bostadslösa i Vasa har under de

senaste åren varit uppskattningsvis 25–30 procent. Andelen för 2024 har uppskattats till cirka 27 procent. En betydande invandrabefolkning är ytterligare en grund för att göra särskilda satsningar på att hitta bostäder till bostadslösa och förebygga bostadslöshet.

Vasa stads boenderådgivare letar kontinuerligt efter bostäder till bostadslösa eller personer som hotas av bostadslöshet. Samarbetet med det omfattande servicenätet som är kopplat till boenderådgivningen är intensivt. Förebyggande arbete utförs och skraddarsys också för olika målgrupper, till exempel unga, personer med invandrabakgrund och äldre personer.

Hösten 2024 ordnade boenderådgivningen i samarbete med Ara ett evenemang för det lokala bostadslöshetsnätverket. Huvudmålet med evenemanget var att skissa upp åtgärder för att förebygga och bekämpa bostadslöshet. Eftersom bristen på hyresbostäder är stor och bostäderna inte är rimligt prissatta och det finns väldigt få hyresbostäder som ryms inom FPA:s bostadsbidragsgränser, blev utvecklingen av tillfälligt boende en av huvudåtgärderna. Det största hyreshusbolaget som ägs av staden, KOy Pikipruukki, har fått i uppdrag att ordna bostäder för tillfälligt boende. Socialarbetet för vuxna i välfärdsområdet skulle ansvara för invånarnas tjänster tillsammans med Vasa stads boenderådgivare. Det skulle vara fråga om ett arrangemang enligt principen Bostad Först. Kärngruppen för bostadslöshetsnätverket i Vasa främjar detta.

En betydande brist inom den lokala servicen för bostadslösa är att välfärdsområdet inte har något dagcenter i mitten av Österbottens välfärdsområde, till vilket Vasa hör. Välfärdsområdet har i Vasaregionen möjlighet till nödinkvartering för en natt åt gången.

Det finns 22 stödbostäder för rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården i Vasa. En förutsättning för en stödbostad är att man förbinder sig till de tjänster som behövs, dvs. det är inte fråga om verksamhet av typen Bostad Först. Man köar till stödbostäderna och kön är så lång att det skulle behövas fler bostäder. I Vasa har välfärdsområdet en boendeserviceenhet med nio platser för myndiga personer som aktivt använder rusmedel, för vilka självständigt boende medför stora utmaningar på grund av missbruksproblem och vilka behöver mycket stöd och handledning för att klara sig i vardagen. Aktörer inom tredje sektorn har öppna grupper till exempel för

rehabiliteringsklienter inom mentalvården och personer med
invandrarbakgrund.”